

REDACȚIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiune în
 Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenfeld & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tarifară
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în de-care și di.
 Abonamente pentru Austria-Ungarie
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele postale din intru și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 164.

Brașov, Luni-Marti 27 Iulie (9 August).

1904.

Adunările noastre culturale.

Am intrat în stagiunea când se țin adunările despărțimintelor „Asociațiunii” noastre „pentru literatura română și cultura poporului român”. Apropierea ei ni-o anunțară deja adunările câtorva despărțiminte, între cari și al Brașovului. Cele mai multe din ele își vor ține de aici încolo adunările, cari premerg de regulă adunării generale a Asociațiunii.

În activitatea despărțimintelor sale din diferitele ținuturi se oglindă activitatea și progresele ce le face „Asociațiunea” în împlinirea misiunii sale literare și culturale, ce i-s-a dat la întemeiere.

Dacă e s'affăm un măsurător al acestei activități, nu trebuie s'avem în vedere atât rezultatele dobândite în ținuturile, unde populațiunea română este și compactă și în stare mai bună, cât mai mult rezultatele ce se pot constata în ținuturile, unde Românii trăiesc în atingere nemijlocită cu elemente străine și nu dispun de acele mijloce morale și materiale, de cari se bucură cei mai apropiați de centrele vieții noastre culturale naționale.

Am avut și avem frumoase exemple, că activitatea culturală desfășurată de unii bărbați zeloși în despărțimintele diu părțile mai espuse ale românismului, a înrîurit în mod binefăcător asupra spiritului poporului și a deșteptat, deocamdată mai mult între cărturarii din sinul lui, interesul pentru scopurile „Asociațiunii”.

Așa a fost de exemplu și în Sălajiu și Sătmăr, pozițiunii espuse ale românismului. Este și ađi tot așa?

Publicăm mai jos un raport, ce l'am primit despre decursul adunării despărțimintelui Șimleu-Silvaniei al „Asociațiunii”, care s'a ținut în Șomcuta-mare. Cine nu-și aduce aminte de strălucitele adunări, ce le țineau odinioară la Șimleu, la

Șomcuta-mare ș. a.? Acest despărțimânt desfășura în anii de mai înainte o activitate frumôsă și era în rîndul celor dintâi, cari emulau în a încurajia în deosebii stăruințele pentru progresul economic al poporului. Cum vine, și ce s'a petrecut, că de-odată despărțimântul Șimleu-Silvaniei a ajuns a oferi o iconă intristătoare a indiferentismului față cu marile probleme ale „Asociațiunii”?

Tabloul, ce ni-l desfășură corespondentul nostru, dovedind cu cifre elocvente — din nenorocire încă prea elocvente — cât de mult e neabăgată în sêmă sfânta misiune culturală a Asociațiunii chiar de cei mai avuți și inteligenți fii ai numitului despărțimânt, ne inspiră grôză de ceea-ce pôte fi încă în viitor, decât nu vom lua, toți câți milităm sub steagul culturai noastre și înainte de toate bărbații conducători ai „Asociațiunii”, măsuri grabnice și energice spre a pune capăt acestei decadente a spiritului public românesc tocmai în ținuturile unde ar trebui mai s'e manifeste mai puternic și mai constant ca pretutindenți.

Trăim într'un timp din cele mai periculoase pentru viața și desvoltarea culturală-națională a poporului nostru. Din toate părțile strimtorări, amenințări chiar cu cutropirea școlilor noastre de idiomul, care-și arôgă tot mai mult domnirea absolută în stat și stă s'e inghită tot ce-i vine în cale, ce viitor ni-se deschide decât nici acolo, unde atêrnă numai de la voința energică și zelul nostru, ca s'e arătăm pe ăi ce merge progrese și s'e ne manifestăm cu trup și suflet în favorul literaturii și a culturai române, decât, ăicem, nici în cadrul activității „Asociațiunii” nu suntem în stare s'e ne ținem la înălțimea datoriei noastre naționale?

desfășurau o muncă mare și grea, ér sângele curgea în valuri. M'am apropiat de un grup și vëdui un tîner soldat, care sta rësturnat pe spate sub crengile arborilor și c'un suris particular privea spre ceri. Un student îi lega rana:

— Lasă-l în pace, ăise medicul, el a murit!

Mortul fù dat la o parte. Într'aceea sosiau necontentin ómenii, cari aduceau rănii pe tãrgi. Mulți dintre ei muriră pe drum. Am vëdut lângă un mort pe unul, care avea capul plin de sânge și care prin înfățișarea-i grôznică mă înfioră. Merg mai departe, și cu cât înainte mai mult, cu atât mi-se deșteptară mai vii în memorie grôzăveniile rëșboiului ruso-româno-turc.

Vëd, venind una după alta, acele cărucioare cu două rôte, cari îți fac impresii din cele mai stranii. O, cât de înfiorătoare sunt ele! Nenorocitul rănit nu pôte nici s'e sêdă, nici s'e stea culcat în ele. Inchipuți-vë un soldat cu rănii grave la cap, cu ósele sdrobite și cu pieptul sfre-

Brașov, 26 Iulie v.

Dieta ungară a desbătut în ședința de Sâmbătă două budgete: al ministeriului de honveđi și al ministeriului de finanțe. N'a mai rëmas, de cât proiectul de apropiatie, pe care tot în ședința de Sâmbătă ministrul Lukacs l'a prezentat camerei.

Ministrul de honveđi Nyiri luând cuvântul a arătat sistemul de învățământ, ce se va introduce în școlele militare, cu toate schimbările făcute în el, în favorul instrucțiunii în limba maghiară. El a declarat că în viitor e cu desevêrsire esclusă germanisarea în școlele militare. A apelat apoi la societatea maghiară, s'e-și dea fiii în aceste școle.

Pôrta otomană și cererile Românilor macedoneni. „Allgemeine Correspondenz” publică o notă oficiôsă turcêscă în care se spune, că Turcia are cea mai seriôsă intențiune d'a ține cât mai mult sêmă de cererile guvernului român în cestiunea eclesiastică a Românilor macedoneni, însz nu e în măsură d'a proceda cu energia necesară contra intențiunilor patriarhatului ecumenic. Pôrta recunôsce perfect dreptul Românilor macedoneni d'a asculta în limba lor slujba religioasă prin biserică. Dacă patriarhatul va continua d'a refusa s'e recunôsca acest drept al Românilor macedoneni, Pôrta va trebui s'e caute mijloce prin cari s'e ajute elementul românesc din Macedonia la cucerirea drepturilor sale.

Situațiua în Austria. O telegramă cu data Viena 6 August anunță următoarele:

Comitetul executiv al partidelor germane a ăținut ađi o ședință, în care a luat o atitudine estra-ordinar de energică față cu guvernul. Din însărcinarea comitetului, Dr. Gross și Dr. Derschatta s'au dus în după amiađa acelei ăile la ministrul președinte Koerber și i-au comunicat, că în cazul când guvernul nu va desființa cursurile slave în preparandiile din Silesia, partidele germane vor trage față cu guvernul consecențele politice. Partidele germane sunt fôrte nemulțumite și cu ordinațiunea dată în afacerea universitatilor din Agram.

Dr. Koerber a rëspuns delegațiunii, că prin înființarea cursurilor slave din cestiune, guvernul a voit s'e se apropie tocmai de punctul de vedere al partidelor germane căci nu voia s'e înființeze preparandii slave deosebite. De alt-fel guvernul nu va schimba măsurile ce le-a luat.

Declarațiunea ministrului președinte a produs o mare nemulțumire în sinul partidelor germane. Ele accentuază, că decât guvernul nu va ceda, la tómnă vor face obstrucțiune.

Protectoratul catolicilor din Orient. Diarele franceze nu și-au uitat politica de espensiune în Orient a împêratului Wilhelm, care după cum se șoie, a rëmas prietinel Sultanului de când cu visita sa la Constantinopole. „Le Journal” spune, că a aflat din isvor competent, că împêratul Wilhelm a făcut s'e se remită o notă cardinalului Merry del Val, secretar de stat al sfântului Scaun, cerënd ca Germania s'e nu fie amestecată în dificultățile pe cari sfântul Scaun le-ar puté avea cu vre-o putere catolică. În urma acestei declinări a Germaniei, Papa, după cum află „Le Figaro”, s'a adresat Austriei, ca s'e ia asuprași protecțiua catolicilor din Orient.

România și Bulgaria. O depeșă din Sofia anunță, că România și Bulgaria au încheiat un acord prin care se angajează s'e încheie mai târziu un tractat de comerț pe basa tractatelor, ce vor avé cu alte state.

Români, îngrijiți bine de păduri!

(Exploatarea și importanța pădurilor).

III.

Timpurile nouë au adus mari schimbări, nu numai în privința proprietății și stăpânirii pădurilor, ci și a folôselor lor. Întâiu cu deschiderea plutăritului pe Mureș și esportul de groși și trunchi întregi, dér și lemnărie lucrată și fasonată gata, pe apă în jos la Arad, Seghedin etc, — apoi cu construirea căilor ferate. a venit exploatarea pădurilor de

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ororile rëșboiului.

Cunoscutul corespondent militar Nemirovici-Dancenکو descrie în mod interesant scenele de pe câmpul de rëșboi. Etă cum eternisêză el scenele din lupta de la Vafanku:

Më aflam în centrul pozițiunii noastre, unde se găsea corpul de armată al generalului Stackelberg. N'am putut însz s'e rămân mult timp aici. Doriam s'e merg pe teatrul luptei.

Calul meu, în urma evenimentelor din ăiua precedentă, era atât de obosit, încât l'am lăsat liber în voia lui, și mi-am făcut drumul pe jos.

Pe traseul liniei ferate stăteau ca nisce pîlcuri numêroase de paseri grupuri de curioși cu privirile țintite spre miașăđi, de unde se auđia urletul tunurilor.

Am sosit în curënd la prima pădure, unde medicii și surorile de caritate

delit de glônțe, care în graba cea mare fù pansat, apoi aruncat pe o astfel de telégă și dus peste terenul pietros în taberă. Teléga acêsta este pentru el mai chinuitoare, decât esafodul.

Nu voiú uita nici-odată acele gemete dureróse și acele țipete sfășitoare, ce, venind din aceste telegi, imi loviau auđul. Cu ochii mei am vëdut cum nenorociții rănii erau grôznic scuturați în aceste telegute, cum în urma sguduiturilor li-se desfăceau legăturile, ér sângele curgea valuri.

După cărucioare urmau paturile portative. În acestea zăceau acei fericiti, pe cari li duceau camaradii lor și nu i-au aruncat pe caré, ca pe nisce viței ucisi. Cea mai mare parte din acești rănii sunt acoperiti cu mantale milităresci, și pe unde trece acest trist convoi se vede o brazdă de sânge.

De-odata purtătorii unui astfel de pat se oprese și-si aruncă sarcina: rănitul, pe care li duceau, murise. Mortul e pus pe marginea drumului, unde mai sunt și alții

mulți, și purtătorii grăbesc a-se reîntorce pe teatrul luptei, ca s'e aducă alte și alte victime. Am vëdut pe acești morți la marginea drumului și vederea lor mă mișcă adênc. Unul din ei pãrea că privesce la mine așa de caracteristic. Credeam, că trăiesce încă. M'am aplecat asupra-i, ca s'e-i ascult ultima dorință, însz el, fericitul, nu mai avea nici o scânteie de viêtă întrênsul, murise în urma unei rănii mici ce o avea la têmplă. Buzele îi erau mute, trupul rece.

Printre paturile portative se pot vedé singuratici rănii, cum își tirăie cu greutate picioarele și cum sunt adêncii în gânduri, ca și când ar chibzui asupra unor cestiuni de mare însemnătate. S'e nu credeți însz, că ei sunt ușor rănii. Etă trecënd, sprijinit de doi camaradi, un soldat, al cărui picior fù sdrobot de o ghiulea. Cei cari îl sprijinesc au și ei piepturile găurite de glônțul inamicului. Ceva mai departe vëd un rănit, care s'e tirăe pe pãmânt. Il întreb că ce are. El imi rëspunde încet, că un glônț i-a sfășiat ab-

stejar pentru făcut dōge de buți și traverse de căi ferate și esport. Au mai venit câți-va exploatatori străini, cu capitaluri mari și omenii tehnici cu experiență între noi, cari au început cu exploatarea sistematică a pădurilor și au scos milioane din ele, — pe când noi stăteam cu brațele încrucișate și, grație acestor întreprinderi isolate, pădurile noastre s'au dovedit ați un izvor însemnat de bogăție și progres material și economic.

Avem foarte multe păduri seculare, încă neatinse de seculare, și codrii întunecoși de decimii și sute de mii de jugere, cari ar merita să fie puși îndată în exploatare, dēr nouă ne lipsesc încă mijlocele și posibilitatea de a estrage și pune în valoare aceste păduri. *Graba ca și întârzierea pot să fie egal prejudicioase.* Pōte nici mapa, nici măsurătorile și evaluările oficiōse nu sunt totdeuna exacte și sigure, fiind făcute în pripă și fără control de ajuns. Ar fi necesare, deci, pretutindena expertise și contraexpertise — pentru a stabili exact nu numai întinderea masivelor, ci și repartizarea diferitelor esențe în masive: în special ce procent ocupă în masivul de fag stejarul și bradul și lemnul tare de lucru, față de lemnul propriu de foc. Acestea expertise ar fi necesare să le facă comunele în contul lor, prin omenii pricepuți, înainte de a se dimite în tratări cu antreprenor și exploatatori străini.

Punerea neîntârziată în exploatare și valōre, ar face ca avuția noastră națională să crească îndată cu decii de milioane. Ar fi mai bine să le exploatăm noi de noi, ēr unde nu putem noi înșine, să recurgem la ajutorul capitaliștilor străini, cel puțin pentru început cu deschiderea de drumuri, instruirea și deprinderea muncitorilor noștri cu diversele operațiuni, pentru-ca cu timpul să le putem căuta și exploata singuri prin omenii noștri. Și pentru cele la locuri greu accesibile, decă pădurile sunt în bună stare și în complexe mai mari, se găsec capitaliști și exploatatori străini, cari să se ocupe cu exploatarea lor.

Nu or și ce pădure este egală în valōre și producțiune cu alta. Producțiunea de lemne a pădurei depinde de teren, climă, poziție și de starea masivelor, decă este încheiată or și cu multe goliște și poieni în ele, terenul stāncos și subțire, or profund și bogat de la natură. În special depinde foarte mult din ce specii de copaci se compun masivele, decă este mult material bun de lucru, stejar, brad, molid or și alt

lemn tare, or și ce este numai lemn de foc în ele. Cu cât e mai mult material de lucru în ele, cu atât crește valōrea lor. Alta este valōrea pădurei cu masivul încheiat și tot cu lemn de lucru în ea, și alta a celei devastate, unde materialul de valōre a fost scos, a perit și a rămas numai fagul și esențele moi, ca lemn de foc.

Valōrea și prețul pădurei și a lemnului, cu aceleași specii și de aceeași mărime și etate, mai diferă după poziția lor: după greutatea și ușurința de a le scōte și pune în exploatare; după capitalul necesar de investire cu drumuri, scocuri, canale necesare pentru estragerea lemnului. Multe din complexe fiind mici, nici că se pot exploata singure, ci numai date mai multe și în complexe mai mari.

Unele din pădurile de munte situate pe teritoriul transilvan, se pot mai ușor scōte și exploata spre România, și, viceversa, cele de pe teritoriul României spre Transilvania.

Adunarea de la Șomcuta-mare

a despărțământului Șimleu al „Asociațiunii”.

— Coresp. part. a „Gaz. Trans.” —

Șomcuta-mare, 4 August n. o.

În 3 August a. c. s'au ținut în Șomcuta-mare adunările generale a despărțământului Șimleu al „Asociațiunii” și a „Reuniunii femeilor române sēlăgene”.

Sosind subscrișul în societatea altor domni cu o di înainte, așteptam cu nerăbdare și plin de iluzii ziua adunării. Dēr trecutu-mi-au iluziile în ziua următoare când am vădut desinteresul și puțină însuflețire, cu care a fost întâmpinat stēgul cultural al „Asociațiunii” prin acest ținut.

Mercuri dimineața la 8 ore s'a celebrat în biserica gr. cat. sfânta liturgie de Rvdss. D. vicar Alimpu Barboloviciu cu asistența a doi preoți.

În puține locuri cred, că vor avē Români o biserică atât de frumoasă, cum e aceea din Șomcuta-mare. E un edificiu, care le servește spre laudă Șomcutenilor; pagubă că s'a edificat cu altarul spre miază-di și nu spre răsărit, după cum se edifică la noi bisericile... Intrând în biserică mi-am aruncat privirile în dreapta și în stānga. Dēr impresiunea plăcută, ce mi-o făcū exteriorul bisericeii, mi-o stricāră în parte unele lucruri străine stilului bisericeilor noastre romānesci, lucruri observate în interiorul bisericeii. Așa de es. tinda femeilor lipsește cu desăvērșire, fiind biserica întregă plină cu bănci, cum e în bisericile latine; la altar, care încă își face impresiunea, că ești într'o biserică rom. cat. conduc vre-o 3—4 trepte; ēr pāreții bisericeii de jur împrejur sunt plini cu icōne, cari represintă cele 14 stățiuni ale Calva-

riei, icōne, ce numai în biserici latine se pot vedē. Strana din stānga lipsește, în schimb în stānga lângă amvon se află statua sf. Antonie, cu „pita sērăcilor”. Impresiunea înstrăinătoare se potențēază, când auți atât responsoriile, cât și unele dintre cântări, acompaniate de *fisharmoniu*.

Are drept un Șomcutean, care mi-a replicat, că și psalmul dice că: „lăudați pe Domnul în strune și'n organe”, — dēr în bisericile noastre romānesci organele și în genere instrumentele nu sunt în us! Mai bine s'ar fi pricopsit cei din Șomcuta, decă își înființau un cor bisericesc.

Dēr trec la descrierea adunării generale a desp. „Asociațiunii”.

La 11 ore printr'o vorbire însuflețitoare și plină de dragoste națională, d-l director al desp. A. Barboloviciu deschide adunarea generală, în mijlocul unui public foarte mic, între care abia 6—7 țărani.

Presa a fost reprezentată prin „Gaz. Transilvaniei” (I. Cl. Iuga) și „Gazeta de Duminecă” (I. Pop Reteganul).

La masa presidială au ocupat loc d-nii: vicarul Barbolovici, George Pop de Băsesci, Andreiu Cosma, Ioan Serb și I. Pop Reteganul, care în absența notarului a fost ales notar adhoc.

Ōspeți din depărtare au fost d-nii: Francisc Hossu-Longin adv. din Deva, Dr. Demetriu Ciuta adv. din Bistriță, Augustin Paul redactor la „Gazeta Transilvaniei” din Brașov, și Ioan Getie, director gimn. în Năsēud.

După vorbirea de deschidere d-l protop. al Șomcutei, I. Serb, în numele Romānilor din Șomcuta salută adunarea și comitetul de cerc.

Se dă cetire apoi raportului comitetului, din care rezultă, că comitetul cercual în indeplinirea misiunii și datorințelor sale a fost la înălțime.

După aceea d-l Andreiu Cosma, în calitate de cassar al desp. își cetesce raportul, întreșându-l și cu nisece date statistice, adunate din partea d-sale, ca să facă cât mai evident indiferentismul cras, ce domnesce, cu puține excepțiuni, la Romānii de pe teritoriul acestui despărțământ.

De ore-ce mi-a succes a primi aceste date, le las să urmeze:

Poporațiunea romānă de pe teritoriul despărțământului face 144,284, va să dice jumătate atāta, cât sunt Sașii din Transilvania, cari sunt 212.583; și aproape $\frac{2}{3}$ cât toți Romānii din Bucovina, cari sunt 208 mii.

Între 144.284 Romāni, amintiți mai sus, se află:

a) proprietari cu avere de peste 100 jugere 36 de inși, dintre cari membrii fundatori ai „Asociațiunii” sunt 2, membrii pe viață 3, membrii ordinari 6, nemembrii 25.

b) *advocați* sunt 14, dintre cari membrii fundatori 1, membrii pe viață 2, m. ordinari 5, nemembrii 6.

c) *medici* sunt 4, dintre cari nici unul nu e membru.

d) *vicar* e unu, care este membru ordinar.

e) *protopopi* sunt 12, dintre cari membrii pe viață 1, membrii ordinari 4, nemembrii 7.

f) *preoți* sunt 145, dintre acestia m. ordinari 6, ajutatori 3, nemembrii 136.

g) *funcționari de bancă* sunt 15, dintre cari membrii fundatori 1, membrii pe viață 1, membrii ordinari 5, ajutatori 3, nemembrii 5.

h) *funcționari publici* sunt 6, dintre acestia membrii ordinari 1, nemembrii 5.

i) *notari comunalii* sunt 15, dintre acestia membrii ordinari 1, nemembrii 14.

l) *invēțatori* sunt cam 200, dēr nu e nici-unul membru; asemenea nu e nimeni membru dintre industriași.

Aceste date statistice sunt dovedi eclatante despre indiferența la culme, ce grasēază în acest despărțământ față de „Asociațiune”.

Astfel stānd lucrurile, înțelegem cuvintele d-lui George Pop de Băsesci, care ridicāndu se să combată această nepăsare

mortală, a esclamat plin de durere: „unde veți această neinteresare, își vine să nu te mai presinți altă-dată la astfel de adunări”.

A urmat apoi alegerea a două comisiuni pentru censurarea raportului comitetului și a cassarului și pentru înscrierea membrilor noi, ēr ședința se amână pe după prānd, dāndu-se loc adunării generale a Reuniunii femeilor romāne Sēlăgene.

Înainte însă de a trece la descrierea decursului acesteia, țin de necesar a aminti aci cu numele pe acei vrednici preoți, cari au participat la adunare și cari sunt următorii: D-nii protopopi: 1) Vasile Pop din Oarția, 2) Ioan Nistor din Selsig; d-nii preoți: 3) I. Lobonțiu din Gărdani, 4) I. Andreica din Văraing, 5) I. Hangea din Bucium, 6) V. Butean din Hossufaleu, 7) A. Pelle din Fărăca, 8) S. Pinteza din Jumelcișiu, 9) A. Florian din Boi, 10) I. Dosa din Secălășeni, 11) P. Tămăian din Valasut, 12) A. Centea din Asuagiu, 13) V. Indreian din Gaura, 14) I. Avram din Purcăreți.

Zenius.

SCIRILE DILEI.

— 26 Iulie v.

Suveranii romāni vor părăsi țera în ziua de 30 Iulie v., mergēnd împreună până la Viena, de unde Regele se va duce să-și urmeze cura obișnuită la Gastein, ēr Regina va pleca la Segenhaus, de unde după o ședere de o săptămână, va pleca la Neuwied. Mai târziu Suveranii se vor întēlni din nou și împreună vor merge la Ragaz, unde vor petrece câte-va zile. Persōnele, cari vor forma suita Suveranilor în călătoria ce vor face în străinătate, sunt: Regele va fi însoțit de d-l general Dr. Teodori, loc.-colonel Mavrocordat și maiorul Baranga; ēr Regina de cătră Prințesa de Schōnburg-Waldburg și de cameriera sa particulară, până în Germania, unde se va întēlni cu d-na Mavrogheni, care actualmente urmēază o cură la Schlangenbad. Înainte de a pleca în străinătate, M. S. Regele va primi în audiență pe comandantul batalionului de vânători din Ploesci, nou înființat, și în care după cum se știe, soldații fac serviciu de doi ani. Suveranul se interesază de aproape de progresele soldaților acestui batalion în ce privește instrucțiunea lor militară și a cerut comandantului său, ca să-i presinte rapōrte cât mai dese despre mersul batalionului.

Archiducele Francisc Ferdinand la Sinaia. Sosirea moștenitorului tronului austro-ungar la Sinaia, cu care ocazie va lua parte la o mare vânătoare organizată de principele Ferdinand al Romāniei, a fost fixată definitiv pentru cursul lunei Septembrie.

P. S. Sa Episcopul N. Popea din Caransebeș, a plecat pentru restaurarea sănătății sale Duminecă dimineața cu trenul accelerat la Karlsbad.

Comunități romānesci în Macedonia. Din Coustantinopol se anunță, că până acum s'au înființat în Macedonia 55 de comunități romāne. Alte 15 sunt pe cale de a se forma.

La manevrele regale romāne ce se vor desfășura la toamnă, în județul Iași, va asista și o delegație a regimentului 14 Wologda, din Rusia, al cărui comandant de onore e Regele Carol.

Tērgurile de cereale. Cetim în „Cronica” din București: Urcarea prețurilor la cereale, trebuie să preocupe pe totă lumea, căci aici nu e vorba de câți-va speculanți, ci de îndestularea întregii populații. Grāul s'a urcat la Brăila până la 1695—1700 lei vagonul. Greutatea grāului este cu deosebire apreciată, unele transporturi trec de 82 jum. până la 83 chlg. hectolitru. Porumbul a atins 1200 lei vagonul și marfa lipsește, orzul 1150 până la 1200 lei; orzōica 1175 până la 1210; sēcara a făcut 1225—1250 lei; și pe scara această se urcă toate cerealele și leguminoșele. Prețurile d'afară vin tōte în urcare. Americanii speculēază în mod neînchipuit asupra lipsurilor ce s'au semnalat în mai totă lumea, mai cu sēmă că ofertele lipsește. La Budapesta piața cea mai apropiată de noi, urcarea se menține; puțin de tot s'a simțit o scōdere la Paris și la Berlin. O mișcare neobișnuită se observă pe piața noastră la Brăila. Exportatorii, după cum ni-se știe, prevēduse —

domenul. Și vād ērăși pe altul, care nici tiri nu se pōte, se restōrnă... a murit.

Sārind într'un picior și cu fața nu tocmai desperată, vine un soldat cu pușca de umăr și c'un picior împușcat:

— Stai! fi strig. Jos pușca!

Soldatul mă privește adēnc și fără a-mi spune o vorbă, merge schiopānd mai departe.

În momentul acesta aud tropot de cal, tocmai în dērētul meu. Întorcēndu-mē recunosc în călăreț pe generalul Gerngros.

— Bună ziua generale! Ești rănit?

— Da, însă nu e ceva serios!

Nu e ceva serios! Ah, și eu vād, că întreg capul fi este legat în cărpe, căci un glonț l'a isbit pelāngă falcă și i-a sfășiat obrazul.

— Trebuie să te odihnesci, generale!

— Nu se pōte amice. În privește de jur împrejur. Cāți dintre bravi mei răniți stau încă în focul luptei. Mē duc ērăși la postul meu și voi dā îndată un atac.

În mijlocul grozăveniilor și a doliului se întēplă une-or și câte-o scenă comică. Eță colo, cum aduc pe un rănit. Stă nemișcat, în căți se pare, că rana îi e gravă. De-odată urlă pe de-asupra capului nostru o granată. În clipa această rănitul sare din pat și începe să fugă ca un iepure.

— Unde fugi? îl intrēbă camaradii lui.

— Sē vē ia dracu. Transportat atāt de încet, i-se pōte întēplă omului să fie omorīt. Eu însă nu vrēu să mor, vrēu să lupt mai departe.

Am întrebat, că ce fel de rană are acest om. Mi-s'a rēspuns, că fū pușcat prin mână.

Marginea drumului e tōtă presărată cu morți, cari au succombat în decursul transportării. Acești omenii își ofer un aspect mișcător. Unii s'au culcat ca să mōră, alții voiau să se odihnescă puțin, dēr nu s'au mai putut scula și și-au dat sufletul...

— l. —

mulți dintre ei — la încheierile ce au făcut pentru porumb, clausa prohibirii exportului, așa că pagube mari nu vom avea de semnalat. Guvernul cumpără continuu, prin agenții săi, tot ce poate cumpăra, și comisiile de aprovizionarea trupelor cărări s'au adresat direct producătorilor pentru furaje. La diversele manutânțuri și deposite, producătorii mici și mari merg ei singuri și oferă mărfurile lor, cari sunt recepționate — aproape în general — de șefii corpurilor de trupă, și a evita șicane sau neplăceri. Prețurile cu cari sunt plătiți furnizorii, sunt acele ale țilei.

Censura în Finlanda. Oficioasă „Gazeta Finlandaica” publică un uzor* al Țarului, care desființează libertatea relativă a presei de care s'au bucurat Finlandezii până în ziua de astăzi. De acum înainte publicarea ziarelor și a revistelor, deschiderea tipografiilor, a librăriilor, a bibliotecelor și a cabinetelor de lectură, nu se vor pute face decât în conformitate cu legile în vigoare în restul Rusiei. Ucazul, care poartă data de 21 Iulie, este una din cele din urmă măsuri ale ministrului Plehve în calitate de secretar de stat al Finlandei.

Manifeste revoluționare. Socialiștii poloni din Varșovia au răspândit o mulțime de manifeste prin cari fac apologia uciderii lui Plehve. Ei anunță lumea să lupte înainte, de orice ucidera lui Plehve nu însemnă încă sfârșitul țarismului, ci este numai o puternică sguidera a baselor lui. Manifestul sfârșește cu cuvintele: „Să continuăm lupta cu mai mare energie. Când țarismul va fi dărâmat, se vor rupe lanțurile poporului rob. Jos țarismul! Trăiescă libertatea!”

George Enescu, cunoscutul violinist, a sosit la Sinaia în urma unei invitațiuni a Reginei. Dânsul a descins la castelul Peleş, fiind oșpele Reginei și în fiecare zi face muzică de cameră cu Regina.

Drama de la cafenea „Macedonia.” Instrucția în afacerea dramei de la cafenea „Macedonia” este aproape terminată. Nuși Tulliu a fost adus din nou la cabinetul judecătorului de instrucție, unde a convorbit mai mult timp cu avocatul său, d-l Mircea Gh. Petrescu. Dânsul pare a fi foarte deprimat de detențiunea la care este supus. Deși tratat foarte bine, ținut într-o cameră separată, împreună cu Moreno Albahari, dânsul pare foarte slăbit și suferind. Contra scirei date de un diar din Bucuresci, el n'a făcut apel la Camera de punere sub acuzare contra confirmării mandatului de arestare.

In Villa Kertsch se pot afla odăi curate și frumos mobilate cu privirea spre promenadă, care se pot închiria pe zi, pe săptămână și pe lună în preț foarte moderat. Afară de aceea jos în parter se află un restaurant român foarte bun și ieftin cu o conducere excelentă, care cu plăcere se acomodează și după dorința oșpeților.

Răsboiul ruso-japonez.

Lupta cea mare, ce de câteva zile se aștepta să se dea în regiunea Liaoyangului, se pare că s'a început.

Diarul „Le Matin” află din Petersburg, că 200.000 soldați japonezi, sub conducerea lui Kuroki, sunt în luptă cu armata generalului Kuropatkin lângă Liaoyang. O fâie rusescă, „Brsevița Vjedomosti” primesce de la corespondentul său scirea, că lupta cea mare s'a început deja. Armata japoneză, numărând 54 batalioane, a atacat la Hadziadin centrul pozițiunii rusești. O luptă teribilă s'a desfășurat, în care Japoneseii s'au pierdut mai mult de 10.000 de oameni. Rușii, după susținerea acestei lupte, s'au retras în pozițiuni mai acomodate.

Hadziadin este situat spre ost de la Liaoyang, în direcțiune spre Kucia, din care parte armata lui Kuroki merge contra Rușilor.

Sciri autentice despre lupta aceasta n'au sosit încă nici din parte rusă, nici din parte japoneză. Kuropatkin a trimis, ce e drept, un raport Țarului despre evenimentele zilelor din urmă, el însă nu face amintire despre nici o luptă, ci spune numai, că trupele japoneze merg din toate părțile spre Liaoyang.

Etă amănunte asupra evenimentelor mai nou:

Spre Liaoyang.

Telegrama corespondentului diarului „Brsevița Vjedomosti” cu data de 4 August din Liaoyang:

In 2, 3 și 4 August s'a fost o luptă înversunată. Japoneseii au atacat centrul pozițiunii rusești la Hadziadin. Forțele Japoneseilor erau de 54 batalioane, dintre cari 36 batalioane regulate, și restul rezerve. Kuroki a băgat în foc rezerva, pe când celelalte trupe făceau atacuri simultane. Reserva a îndreptat un atac turbat contra Rușilor. Focul Rușilor însă a decimat cumplit rindurile inamicului; lacunele acestuia au fost umplute de 2—3 ori. Trupele rusești s'au retras facut, căutând pozițiuni mai acomodate, din cari au vârsat un cumplit foc de tunuri contra inamicului. Pierderile Japoneseilor la Hadziadin se evaluează la peste 10.000 oameni. Pierderile Rușilor au fost mai neînsemnate.

Raportul lui Kuropatkin.

Generalissimul Kuropatkin a adresat Țarului cu data de 5 August un raport telegrafic în care etă ce spune:

Trupele avangardei japoneze au ocupat în ziua de 4 Aug. o linie de 15 chilom. în lungime spre nord de Hayciöng. Trupe numeroase inimice trec prin munți în direcție spre Pakutzay și în valea Sidakho. O colonă a inamicului a pătruns până la Tauhatza, situat la 20 chilom. de la Hayciöng. La 4 August forțe japoneze s'au concentrat pe drumul de țară dintre Liaoyang și Tokauhu, avangarda o aveau în Erdake. Spre Siandiasin înainteză un număr însemnat de trupe inimice, ajungând în regiunea de la Hudziadin, Penriko, Șikoyan și Franzapudza. Trupele avangardei inimice țin ocupate țărmul stâng al râului Taiciko și înălțimile. La 4 August un detașament japonez a încercat trecerea râului, trupele noastre însă l'au respins.

Lupta de la Yunkuling.

Despre lupta ce s'a dat între Yusulin și Yunkuling la frontul de răsărit, generalul Kuroki a trimis un lung raport la Tokio. In acest raport se dice, că bătălia a cauzat Japoneseilor o pierdere de 906 oameni și 40 ofițeri, și Rușilor cel puțin 2000 oameni. Rușii au mai avut 8 ofițeri și 149 oameni căduți prizonieri și două tunuri căduțe în mâinile Japoneseilor.

Pierderile cele mai însemnate le-au avut Rușii la Pievling în urma unei mișcări de încunjurare a trupelor japoneze.

In lupta de la Tomuceng, pe frontul de la Sud al beligeranților, pierderile Japoneseilor au fost de 194 morți și 660 răniți. Trupele japoneze au înmormântat peste 700 de cadavre ruse cu pompă militară. Japoneseii au luat și 6 tunuri rusești.

Raportul generalului Sacharow.

Etă acum ce raportează generalul Sacharow cu data de 3 August despre desfășurarea luptelor de la frontul de Sud:

Generalul Sasulici raportează următoarele amănunte asupra luptei de la 31 Iulie pe frontul de la Sud:

In ziua de 30 Iulie s'a aușit la flancul drept o bombardare, care m'a silit să mă duc cu grăbire spre frontul de la Sud. Lupta s'a început pentru noi sub cele mai frumoase auspicii. Locotenentul colonel Solonsky s'a menținut cu energie în pozițiunile sale cu tot numărul mare de răniți ce a avut în trupele de sub comanda sa. Am trimis două companii și apoi un batalion pentru a întări trupele sale, cu toate că nu mi-s'a cerut nici un asemenea ajutor.

Odată cu atacul masivelor muntose din centrul pozițiunii noastre, Japoneseii atacară și flancul nostru drept. La începutul luptei s'a manifestat numai decât superioritatea artileriei noastre contra inamicului. Bateriile noastre reduce la tăcere pe cele inimice, instalate încă de mai înainte, și le împedecară de a-și părăsi pozițiunea lor. Artileria noastră n'a suferit nici o pierdere și a putut să-și desvolte tirul în totă libertatea.

La orele 10, locotenentul colonel Solonsky îmi vesti, că mișcarea de încunjurare a Japoneseilor s'a oprit. Inimicul a suferit pierderi enorme; noi am avut mulți răniți.

De-odată se văd, că detașamentul nostru evacuasă trei înălțimi, ce ocupa. Locotenentul colonel Solonsky se vede asaltat de forțe cu mult considerabile, cărora trebuia să cedeze puțin, d'ér continuă totuși a-și menține pozițiunea. După ce am întărit detașamentul locotenentului colonel Solonsky cu 4 și trei sferturi batalioane, am constatat necesitatea de a unifica comandamentul, am trimis pe colonelul Popovici Lipovatz spre a lua co-

manda tuturor trupelor, cari operau în aceea pozițiune.

Impușcătura a continuat la flancul nostru drept, d'ér fără a cauza vre-o primejdie.

Artileria noastră a continuat de asemenea de a zdrobi artileria inimică, cu toate că Japoneseii au făcut întrebuintare de-odată și de tunuri de munte și de câmp.

La orele 3.40 regimentul de la extremitatea flancului drept s'a retras, fiind încunjurat. Șese tunuri luate de la Japoneseii, au trebuit în urmă să fie părăsite. Doi ofițeri au fost uciși și doi răniți. Comandantul bateriei a fost contuzionat. Japoneseii aședară încă două baterii la stânga și începură să bombardeze bateria noastră, care a fost distrusă. Pierderile flancului drept sunt considerabile. Patru tunuri au fost părăsite în pozițiune, d'ér cu totul distruse. Din aceste patru, două, din lipsă de cai, au trebuit să fie cu totul distruse.

Ca să deturnez atențiunea Japoneseilor de la flancul drept, am ordonat colonelului Popovici Lipovatz la orele 5, de a lua ofensiva; pentru a-i sprijini mișcarea, am ordonat bateriilor de a deschide un foc contra inamicului. Focul artileriei noastre a fost ucigător, cauzând din nou Japoneseilor mari pierderi.

Trupele noastre înaintară cu repezițiune de-alungul masivului principal, aruncându-se din ambele părți la atacul cu baionete contra inamicului. Japoneseii evacuară cu repezițiune cele trei înălțimi ce ocupaseră. După această eroică ofensivă, am ordonat colonelului Popovici Lipovatz să se oprască.

La orele 7 s'era m'am retras în direcțiunea de la Hayciöng.

Situația la Port-Arthur.

„Daily Telegraph” este informat, că ministeriul de război rus ar fi primit vești, după cari mai multe mii de soldați ruși ar fi căduți în ultimele lupte date în jurul orașului Port-Arthur. După aceste informațiuni fortăreța nu este amenințată de nici o primejdie iminentă.

Scirile răspândite, după cari forturile de Nord și Nord-Vest ale fortăreței au fost luate deja de Japoneseii, sunt desmintite. Apröpe toate aceste forturi se găsesc în stăpânirea Rușilor, cari au respins atacurile Japoneseilor. Aceștia din urmă au înaintat la atac cu mare curaj, d'ér mai toți au căduț sub focul Rușilor.

Armata de asediu este în prezent foarte slăbită pentru a repeta atacul, și escadra amiralului Togo nu poate să coopereze cu trupele de uscat din cauză că ea trebuie să se ție în afară de tirul forturilor ruse.

—După sciri din Tokio cari sunt foarte diferite, se așteptă în capitala Japoniei în fie-ce și confirmarea scirei despre luarea orașului Port-Arthur.

La Tokio există convingerea, că Port-Arthur ar fi fost deja luat până acum, decât nu s'ar fi menajat viața soldaților japonezi.

Micado ar fi exprimat dorința, că luarea fortăreței de la Port-Arthur să se facă cu sacrificii pe cât posibil mai mici.

Aceșta esplică pentru ce se procedează așa de încet la asediul fortăreței de la Port-Arthur.

Convocare.

Adunarea cercuală ordinară a despărțământului Blașiu al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se convöcă pe ziua de 14 August st. n. a. c. în Blașiu la orele 10 a. m. cu următorul

Program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Alegerea a două comisii: una pentru cenzurarea raportului, și alta pentru înscrierea membrilor noi. 4. Raportul comisiunilor. 5. Statorirea locului, unde se va ține viitörea adunare generală. 6. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a Asociațiunii. 7. Alegerea comitetului cercual pe un period nou de trei ani. 8. Propuneri. 9. Alegerea comisiunii pentru verificarea procesului verbal. 10. Încheierea adunării.

La această adunare, care se va ține în localul casinei române, se invită toți membrii despărțământului Asociațiunii, precum și toți aceia, cari se interesază de progresul poporului român.

Blașiu, din ședința comitetului cercual ținută în 2 August 1904.

Ioan German,
director.

Dr. I. Rașiu,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Paris, 8 August. Diarul „Matin” primesce din Petersburg scirea, că Kuropatkin a primit ordinul de a înceta cu retragerea și de a lua ofensiva.

Petersburg, 8 August. Generalul Stössel anunță, că toate atacurile japoneze contra Port-Arthurului au fost respinse: Japoneseii au avut pierderi enorme. Pierderile Rușilor se evaluează la 40 ofițeri și 1000 oameni, și pierderile Japoneseilor sunt de vre-o 10.000 oameni.

Voci din public. *)

On. Redacțiune!

Ei de mirat ce puțină pricepere au unii industriași pentru afacerea negoțului lor. Dic unii! căci partea cea mai mare te scöte din casă cu reclamele și cu prevenirea lor. Și așa e și bine.

Așa e spiritul timpului.

De ce d'ér d-l George, birtașul său ospătarul de la Reduta din cetate (Brașov), n'ar face și el, nu reclama, ci o întocmire rezonabilă, să dea oșpeților săi români listă de bucate în limba română.

Se dice, că nu scie românesc. Asta se poate, d'ér afacerea, gheșeftul, ține s'era de așa ceva. Cu plată se află oameni, cari știu scrie și liste de bucate. E și rușine să vină în discuție plata, când ai de 2 ori pe di cel puțin câte 60—100 de oșpeți români.

Birtașii noștri din Brașov, după-ce chelnerii în cea mai mare parte nu știu românesc, și ceilalți vorbesc într-o limbă românească miserabilă, — trebuie să le dea oșpeților români cel puțin o listă de bucate românească, să-și potă alege ce le place și să nu fie siliți a mânca numai ce le recomandă d'énșii, și acești chelneri ai lor.

Ar fi bine, ca d-l birtaș de la Redută și dimpreună cu d'énșul mai toți birtașii din Brașov, căci apröpe toți sunt neglijenți în punctul acesta, să nu aștepte provocări ca cea prezentă, și amicii lor cei mai bunți le vor spune, că interesul afacerii, d'ér încă buna-cuviința, — pretind satisfacerea publicului român.

Un oșpe.

Diverse.

O noutate, care va face plăcere cetitörelor noastre în particular, și tuturor femeilor în general, îngrijate de avantajele lor fizice, este următoarea: După un sculptor italian, care e tot-odată și antropologist distins, piciorul omenesc — vré să dică feminin — are o tendință marcată de a deveni din ce în ce mai mic. Studiile, ce le-a făcut savantul artist cu un număr considerabil de mumii, de schelete vechi și de persoane în viață contemporană, nu lasă nici o îndoială în privința acesteia. Lungimea mijlocie a piciorului străbunilor noștri, era înainte cu 20 de secole de 30 centimetri și 1/2, pe când în zilele noastre lungimea mijlocie a scăduț exact la 26 cm. 63 mm. O scădere de apröpe 4 cm. Bucurați-vă Dömnelor și D-șorelor! Peste alte 10 secole ve-ți ave, fără de nici o șfortare, piciorul cel mic al Chineselor.

*) Pentru cuprinsul și forma celor publicate sub această rubrică, redacțiunea nu ia răspunderea

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie
Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, söre, massage, electricare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“), de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În ierna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acesta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăns la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcărilor dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge o lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldova, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la for marea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ăr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, pelerul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos Francu'n cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 corônă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Vitézului“, tradițiunii legende și schițe istorice, de *Ioan Pop-Rețeganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei nouă cărțicele, ce d-l *Ioan Pop Rețeganul*, cunoscutul și meritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traduce-re de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„Tărânu român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

Novitate. MAGAZIN DE HAINE Novitate.

pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onóre a aduce la cunoșcința Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

GOLDMAN N. P.

cu un magazin de

haine bărbătesci, de băeți și copii,

corêspundător cerințelor moderne, pe care l'am instalat în

Piața, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția On. public executarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, eu câștig puțin să fac vânzare mare.

Rugându-mă de o cercetare numărôsă, rămân

Cu totă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii (palatul Czell)

PUBLICAȚIUNE.

La școlă industrială orășenescă din loc (școlă pregătitoare) e de ocupat postul de profesor pentru limba românăescă cu 4 ore de instrucțiune pe săptămână și onorar de 100 corône pe an.

Cei-ce vor să ocupe această funcțiune, sunt poștiți a se anunța la prezidentele comisii pentru școlă industrială orășenescă până la 27 August a. c.

Brașov, în 6 August 1904

Iosif Litsken,

senator magistratual.

1446,1—3.

Nr. 13129—1904.

Escriere de concurs.

Pentru conferirea stipendiului disponibil de 800 cor. pe an din fundațiunea lui *Josef Werhmacher* pentru studenți, prin acesta se escrie concurs.

Fiind-că stipendiul acesta se confere numai la studenți lipsiți de mijloce, diligenți, născuți în partea Ungariei numită cu numele geografic „Transilvania“, cari studiază la vre-un institut mai înalt, țără deosebire de religiune și naționalitate: deaceea reflectanții la acest stipendiu au să dovedescă cu documente corêspundătoare, că ei sunt studenți la vre-o școlă înaltă (universitate) séu la vre-un institut de învățământ, carele în sensul literilor fundamentale este de rangul școlilor înalte (universități), precum sunt (pilitechnica, academiile de științele comerciale, de economie, de silvicultură, de montanistică etc. séu școlile superioare și academiile pentru cultivarea artelor), séu se dovedescă, că el prin absolvarea institutelor de pregătire corêspundătoare și-a câștigat îndreptățirea și maturitatea pentru a cerceta vre-una din școlile séu vre-unul din instituttele mai sus menționate.

Mai departe concurentul prin estras matricular are se dovedescă, că el este născut în partea Ungariei numită cu numele geografic „Transilvania“, asemenea se dovedescă prin un atestat dela oficiul pretorial, séu dela căpitănatul orășenesc competent lipsa de averea sa, a părinților și a moșilor séi, precum și cu atestate corêspunzătoare progresul, bună conduita sa și în deosebi diligența sa.

Stipendiul să conferă pentru întreg timpul de studii, adecă până la absolvarea studiilor în regulă.

La studenți, cari și fac studiile la institute de învățământ din stră inătate, stipendiul se pôte conferi numai după prealabila aprobare ministerială.

Acésta aprobare are a se esopera și în cazul când stipendistul în decursul studiului intenționează a se înscrie la vre-un institut de învățământ din străinătate.

Dispozițiunile mai de aproape ale literilor fundamentale asupra modalităților de plătire și alte asemenea condițiuni, să pot lua în vedere la magistratul orășenesc.

Petițiunile de concurs timbrate în regulă și înștuite cu atestatele mai sus menționate, au a se înainta cel mult până la 30 August, a. c. 12 ore din și la subsemnatul magistrat orășenesc

Brassó, 3 August, 1904.

1—2,(1445)

Magistratul orășenesc

Un ucenic din casă bună cu cel puțin 2—3 clase gimnasiale sau reale se primesce în prăvălia D-lui Iosif Omțiu succ. I. candrea, în Sas Sebes.

1440. 1—6.

Amatorilor de vinuri de Specialitate.

Atcagem atențiunea marcilor ce se află în

Pivnița Eszterházy,

și cu deosebire:

1. **Tămăioșă** din Wurmloch litru 56 cr. calitate excelentă de vin de ardeal cu buchet minunat,
2. **Bakator** I-a litru 60 cr.
3. **Auslese** litru 70 cr.
4. **Sauvignon** litru 1 fl. (calitate rară),
5. **Méneser** vin negru lt 70 cr. din 1901, dela cea mai bună poziție de vii, așa de bun ca și vinul de Bordeaux.
6. **Ausbruch** litru 1 fl. 20 cr. (recunoscut ca calitate bună).

Vinurile aceste se vinde tot cu prețul aceluși și în butelii ajustate, și se pot numera cu totă ieftinătatea lor în rândul vinurilor celor mai bune ce se pot oferi la un prăz fin.

1—6.1443.

Wilhelm Capony.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde Eremias Nepoții.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Eudapeta:

- I. Trenul mixt la ora 5:32 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8:13 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10:26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la óra 3:55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5:14 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11:35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6:50 séra. (* Circulă numai până în Predeal)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5:25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8:45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul de per. la óra 2:50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda.)

Dela Brașov la Zărnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9:2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3:14 min. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 9:47 m. séra.
- IV. Trenul mixt la óra 6:14 m. dim. (Nu mai dela lunie Dumineca și în serbători).

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapeta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 5:07 m. dim.
- II. Trenul de persoane la óra 7:50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9:27 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2:18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9:18 min. séra.
- III. Trenul pers., la óra 4:55 m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7:41 min. dim. (care circulă numai dela Predeal).
- V. Tr. accel. la órele 10:14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov

- I. Trenul de persoane la óre 8:25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Sereda)
- II. Trenul de pers. la óra 1:59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul mixt, la óra 6:10 m. séra. (*)
- IV. Tren de pers. la órele 10:01 m. séra. (*) (* au legătură dela Tușnad.)

Dela Zărnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7:02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1:12 min. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 7:43 séra.